

ULUSAL KONGRE

21. YÜZYIL SAVAŞLARINDA STRATEJİ, OPERATİF, TAKTİK VE TEKNİK: TESPİTLER VE DEĞERLENDİRMELER

09 MART 2024

KAPSAM-AMAÇ VE HEDEFLER

11 Eylül 2001 terörist saldırılarının ardından Irak ve Afganistan müdahaleleri, Arap Baharı esnasında gerçekleşen Libya müdahalesi, Suriye iç savaşı, halen devam eden İsrail-Hamas çatışmaları ve Rusya-Ukrayna Savaşı'nın yarattığı ağır insani bedel, ekonomik ve çevresel sonuçlar, aktörlerin uluslararası hukuku hiçe sayan davranışları ve insan hakları ihlallerine neden olan eylemleri ile 21. Yüzyılın öne çıkan gelişmeleri arasındadır. Bu savaşlar, büyük ölçekli ve yüksek yoğunluklu çatışmaların ve kentsel alanlarda gerçekleşen muharebelerin tipik örnekleri olarak, geçmiş çatışmalarla ortak özellikler gösterirken, pek çok alanda önemli farklılıklar da barındırmaktadır. Başta teknolojinin ulaştığı seviye ve diğer gelişmeler, muharebe sahası işlevsel alanlarından istihbarat ve hedef tespitinden, manevra, ateş desteği, komuta kontrol ve lojistik hizmetlere kadar uzanan geniş bir yelpazede mevcut askeri doktrinlerden farklı uygulamalar yaratmıştır. Bu farklılıklar, zaman zaman savaşın doğasının değiştiği iddialarını da beraberinde getirmektedir. Diğer taraftan son dönem çatışmaların belirleyici özelliği şehirlerin kontrolü için verilen mücadele olmuştur. Kentsel alanlar savaşın en önemli ortamı olmakla beraber hiçbir kentsel savaş birbirinin aynısı olmamıştır. Nitekim Ukrayna'da Kiev, Mariupol, Herson ve Bakhmut muharebeleri ile Gazze'deki çatışmalarda farklı stratejiler uygulanmış farklı operatif, taktik ve teknikler öne çıkmıştır.

Yaşanmakta olan savaşlardan dersler çıkarmak bütün ülkeler açısından; saldırganın başlangıçtan itibaren caydırılması, saldırı başladığında ise kısa sürede durdurulup yenilmesi ve çatışma ortamında insan kayıpları ile sosyo-ekonomik tahribatın en aza indirilmesi için yüksek öncelik arz etmektedir. Bu bağlamda İstanbul Arel Üniversitesi tarafından **"21. Yüzyıl Savaşlarında Strateji, Operatif, Taktik ve Teknik: Tespitler ve Değerlendirmeler"** başlıklı bir Ulusal Kongre planlanmıştır. Kongre çevrimiçi olup, katılım ücretsizdir.

Kongrede; savaşın karakterindeki değişimler, harp prensipleri, harbe hazırlık ve yığınaklanma, istihbarat, keşif, gözetleme, ikaz ve ihbar sistemleri, komuta-kontrol, muhabere, manevra, kentsel alanlarda muharebe, ateş desteği, hava harekâtı, hava savunma harekâtı, lojistik ve personel faaliyetleri, eğitim, yapay zekâ ve robotik sistemleri ile sivil savunma-halkın korunması alanlarından stratejik, operatif, taktik ve teknik seviyede öne çıkan tespit ve değerlendirmelerle bunlardan çıkarılan derslere odaklanılacaktır. Ayrıca, uluslararası insancıl hukuk ihlallerine, savaşta diplomasinin yeri ve rolüne, ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerde şiddetsizlik ve barış arayışlarına yönelik tespit ve değerlendirmeler de tartışma kapsamına dahil edilecektir.

BİLDİRİ ÖNERİLERİ

Kongrede yazılı bildirilerden başka sözlü bildiriler de sunulabilecektir. Bildirilerin kongre esnasında sunum süresi 15 dakikayı geçmemelidir.

Aşağıda belirtilen temalar çerçevesinde ve ekte sunulan bildiri öneri formuna uygun hazırlanan bildiri özetlerinin (maksimum 300 kelime) en geç 12 Şubat 2024 tarihine kadar arelusam02@gmail.com adresine Microsoft Word belgesi olarak gönderilmesi gerekmektedir.

Sunumlarda ve bildiri tam metinlerinde, kuramsal tartışmalardan ve tanımlardan ziyade, doktrinlerde yer alan hususların muharebelerdeki uygulama sonuçlarına, denenerek kabul gören

yeni taktik ve tekniklere, askeri konularda yenilik/devrim potansiyeli taşıyan gelişmelere ağırlık verilmesi beklenmektedir.

Sözlü sunum yapacak adayların sunumlarının ana başlıklarını ve iletişim bilgilerini bildiri öneri formuna uygun olarak hazırlamaları ve verilen e-posta adreslerine (arelusam02@gmail.com) göndermeleri gerekmektedir. Sözlü sunum için hazırlanacak özetler 100 kelimeyi geçmemelidir. Bildiri başvuruları, Kongre Düzenleme Kurulunca hakemler vasıtasıyla değerlendirilecek ve başvuru sahibine gerekli bilgilendirme yapılacaktır. Kongre sonunda özet metinler, elektronik kitap (abstract book) olarak yayımlanacaktır.

2500-4000 kelime arasındaki tam metinlerin ise 11 Nisan 2024'e kadar arelusam02@gmail.com adresine Microsoft Word belgesi olarak gönderilmesi gerekmektedir. Tam metin bildiri kitabı, elektronik olarak 27 Mayıs 2024'te yayımlanacaktır.

KONGRE TAKVİMİ

Bildiri çağrısının yayımlanması	22 Aralık 2023
Bildiri özetleri veya sunum başlıklarının gönderilmesi (son günü)	12 Şubat 2024
Sonuçların bildirilmesi	26 Şubat 2024
Kongre akış programının yayımlanması	01 Mart 2024
Kongrenin icra tarihi	09 Mart 2024
Tam metinlerin gönderilmesi (son gün)	11 Nisan 2024
Kongre bildiri kitabının elektronik olarak yayımlanması	27 Mayıs 2024

21. YÜZYIL SAVAŞLARINDA STRATEJİ, OPERATİF, TAKTİK VE TEKNİK: TESPİTLER VE DEĞERLENDİRMELER

KAPSAMINDA TEBLİĞ SUNULABİLECEK KONU BAŞLIKLARI

Savaşın Doğasındaki Değişimler, Harp Prensipleri, Harbe Hazırlık ve Strateji

- o Harp prensiplerinin uygulanması bakımında tespitler ve değerlendirme
- o Harp prensiplerinin yeniden gözden geçirilmesi bakımında değerlendirme
- o Harp ve harekât prensipleri ayrımı bakımından değerlendirme
- o Doruk noktası, gaye noktası, ağırlık merkezi, sürtünme-sis vb. kavramlar bakımından değerlendirme

- o Harekât analizi ve matrisi bakımından değerlendirme

Kuvvet Oluşturma

- o Kuvvet oluşturma bakımında tespitler ve değerlendirme
- o Yiğınaklanma bakımında tespitler ve değerlendirme
- o Kuvvet yapıları bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Özel askeri şirketlerin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Operatif harekât bakımından tespitler ve değerlendirme

İstihbarat, Keşif ve Gözetleme

- o İstihbara ve İKK bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Keşif ve gözetleme sistemleri bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Erken ikaz ve ihbar sistemleri bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Hedef tespit, tanıma ve analiz sistemleri bakımından tespitler ve değerlendirme

Manevra ve Ateş Desteği

- o Karma sınıf harekâtı bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Tankların ve zırhlı birliklerin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o İstihkâm birliklerinin kullanılması (tahrip, tahkimat, engeller, köprücülük, istihkâm savaş araçları vb.) bakımından tespitler ve değerlendirme

Kentsel Alanlarda Muharebeler

- o Kentsel alanların bileşenlerine (Yüksek binalar, dar sokaklar, tüneller ve diğer yer altı sistemleri) yönelik tespitler
- o Kentsel alanlarda harekât zorlukları
- o İnsancıl hukuk mülahazaları
- o Sivil zayıt ve çevresel zarar
- o Gelişen taktiklere ve sistemlere yönelik tespitler ve değerlendirme

Ateş Desteği

- o Ateş destek vasıtalarının kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o İHA ve SİHA'ların kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Ateş ve manevranın kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Ateşle taarruz taktiğinin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Topçu ve ÇNRA sistemleri ve roketlerin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Hava kuvvetlerinin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Hava savunma harekâtı bakımından tespitler ve değerlendirme

Komuta Kontrol, Muhabere

- o Komuta kontrol sistemlerinin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Harekâtın sevk ve idaresi bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Karargâh yapılanması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Muhabere ve radar sistemlerinin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Elektronik harekât bakımından tespitler ve değerlendirme

Muharebe Hizmet Desteği

- o Lojistik bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Personel bütünleme ve seferberlik bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Sıhhi tahliye ve tedavi bakımından tespitler ve değerlendirme
- o İdari hizmetler bakımından tespitler ve değerlendirme

Yapay Zekâ, Robotik Sistemler

- o Yapay zekâ yazılımlarının kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Robotik sistemlerin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Hibrit savaş doktrini bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Asimetrik yöntemlerin kullanılması bakımından tespitler ve değerlendirme

Sivil Savunma

- o Halkın can ve mal kaybının korunması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Kritik resmi ve özel kurum ve kuruluşların korunması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Altyapının çalışır tutulması ve yaşamın devam ettirilmesi bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Sivil halkın tahliyesi, seyrekleştirme ve yerinde kal prensiplerinin uygulanması bakımından tespitler ve değerlendirme
- o İnsani yardım faaliyetleri bakımından tespitler ve değerlendirme
- o Cephe gerisi faaliyetleri bakımından tespitler ve değerlendirme

Uluslararası İnsancıl Hukuk İhlallerine Yönelik Tespitler ve Değerlendirme

Savaşta Diplomasinin Yeri ve Rolüne Yönelik Tespitler ve Değerlendirme

Ulusal, Bölgesel ve Küresel Düzeylerde Şiddetsizlik ve Barış Arayışlarına Yönelik

Tespitler ve Değerlendirme

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Oktay Bingöl, Prof. Dr., (E) Tuğgeneral, İstanbul Arel Üniversitesi (Kongre Akademik Başkanı)
Ali Bilgin Varlık, Doç. Dr., (E) Kurmay Albay, İstanbul Arel Üniversitesi (Kongre Yönetici Başkanı)
Yunus Karaağaç, Dr., İstanbul Arel Üniversitesi
Erol Işıkçı, Dr., (E) Albay, OSTİM Teknik Üniversitesi
Hasan Yılmaz, Doktora Adayı, (E) Albay, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Elif Üçerli, Arş. Gör., İstanbul Arel Üniversitesi
Deniz Kaynak, Arş. Gör., İstanbul Arel Üniversitesi

KONGRE BİLİMSEL DANIŞMA KURULU

Ahmet Ateş, Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi
Ahmet Berat İlhan, (E) Dz. Albay, HAVELSAN
Ahmet Yavuz, (E) Tümgeneral
Alaettin Sevim, (E) Tuğamiral
Alpaslan Erdoğan, (E) Korgeneral
Alptekin Tartıcı, Dr., (E) Kurmay Albay, Milli Savunma Üniversitesi Misafir Öğretim Üyesi
Anıl Çağlar Erkan, Dr., Enerji Güvenliği ve Kamu Diplomasisi Uzmanı
Arda Mevlütoğlu, Uzay Mühendisi, Savunma ve Havacılık Teknolojileri, Tedarik Programları ve Sanayi Politikaları Uzmanı

**İSTANBUL AREL
ÜNİVERSİTESİ**

Atakan Konukbay, Dr., (E) Albay, HAVELSAN
Aytekin Cantekin, Dr., (E) Albay, Kara Harp Okulu Misafir Öğretim Üyesi
Başar Baysal, Doç. Dr., Ankara Bilim Üniversitesi
Burak Samih Gülboy, Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi
Burak Şakir Şeker, Doç. Dr., (E) Dz. Yüzbaşı, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Bülent Durgun, Doç. Dr., (E) Albay, İstanbul Arel Üniversitesi
Can Kasapoğlu, Dr., Hudson Enstitüsü Kıdemli Analisti / Edam Savunma Programı Direktörü
Celalettin Yavuz, Prof. Dr., (E) Deniz Kurmay Albay, World of Türkiye Gazetesi
Cem Okyay, (E) Tuğamiral
Cenk Özgen, Doç. Dr., Giresun Üniversitesi
Ceyhun Çiçekçi, Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Doğan Şafak Polat, Doç. Dr., (E) Albay, İstanbul Kent Üniversitesi
Emrah Özdemir, Doç. Dr., (E) Jandarma Albay, Kara Harp Okulu
Eray Erkin, (E) Deniz Kurmay Albay
Ergin Saygun, (E) Orgeneral
Ertan Beşe, Prof. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi
Ethem Büyükişik, (E) Tümgeneral
Fahri Erenel, Prof. Dr., (E) Tuğgeneral, İstinye Üniversitesi
Fikret Birdişli, Prof. Dr., İnönü Üniversitesi
Gökhan Ak, Dr., (E) Deniz Kurmay Albay, İstanbul Topkapı Üniversitesi
Gökhan Koçer, Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi
Gökhan Sarı, Prof. Dr., (E) Jandarma Albay
Hakan Eraydın, (E) Tuğamiral
Haldun Solmaztürk, Dr., (E) Tuğgeneral
Hasan Özyurt, (E) Tümamiral, METEKSAN
Hüseyin Fazla, Dr., (E) Hv. Pilot Tuğgeneral, Stratejik Araştırmalar Merkezi (STRASAM) Başkanı
Hüsmen Akdeniz, Dr., (E) Tümgeneral, Rumeli Balkan Stratejik Araştırmalar Merkezi
İlhami Binali Değirmencioğlu, Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Beykent Üniversitesi
Kaan Kutlu Ataç, Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi
Kadir Varoğlu, Prof. Dr., Başkent Üniversitesi
Kemal Eker, Dr., (E) Deniz Albay, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi
Levent Uzunçubuk, Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Arel Üniversitesi
Mehmet Alkanalka, Dr., (E) Kurmay Albay, İstanbul MEF Üniversitesi
Mehmet Çanlı, Dr., (E) Kurmay Albay, Kara Harp Okulu Misafir Öğretim Üyesi
Mehmet Kurum, Dr., J.Kd.Alb., Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Mehmet Şahin, Doç. Dr., Kara Harp Okulu
Mesut Özel, Dr., (E) Tümamiral, İstanbul Kent Üniversitesi
Murat Ağdemir, Dr., (E) Albay
Nazım Altıntaş, (E) Korgeneral
Nihat Kökmen, (E) Korgeneral, Ekonomi ve Dış Politika Araştırmalar Merkezi
Nihayet Ünlü, (E) Tuğgeneral
Nuri Şen, (E) Albay
Öner Akgül, Doç. Dr., Milli Savunma Üniversitesi
Özgür Tüfekçi, Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi
Özlem Kayhan Pusane, Prof. Dr., Işık Üniversitesi
Rıza Bayrak, Doç. Dr., OSTİM Teknik Üniversitesi
Rafet Kılıç, (E) Tümgeneral, ALP-USAM Başkanı
Saffet Akkaya, Dr. Öğr. Üyesi, (E) Kurmay Albay, Çağ Üniversitesi

Sait Yılmaz, Prof. Dr., (E) Kurmay Albay, İstanbul Esenyurt Üniversitesi
Savaş Biçer, Doç. Dr., (E) Kurmay Albay, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi
Şebnem Udum, Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi
Tahir Bekiroğlu, Dr., (E) Korgeneral
Tarık Özkut, Dr. Öğr. Üyesi, (E) Tümgeneral, İstanbul Okan Üniversitesi
Uğur C. Özgöker, Prof. Dr., İstanbul Arel Üniversitesi
Uğur Güngör, Prof. Dr., (E) Albay, Başkent Üniversitesi
Ulaş Pehlivan, Dr., (E) Albay, Terörizm ve Radikalleşme ile Mücadele Araştırma Merkezi
Yakup Battal (E) Tuğgeneral
Yalçın Sarıkaya, Prof. Dr., Giresun Üniversitesi

BİLDİRİ ÖNERİ FORMU

AD SOYAD	
KURUM	
FAKÜLTE/BÖLÜM	
UNVAN	
E-POSTA ADRESİ	
BİLDİRİ ÖNERİSİ	
BİLDİRİ BAŞLIĞI	
SÖZLÜ BİLDİRİ (Max. 100 kelime) (Sunumun başlığı ve içindekiler)	
YAZILI BİLDİRİ (Max 300 kelime)	
ANAHTAR KELİMELER (Max. 5 adet)	

EK-A: YAZIM KURALLARI

Yazarların metinlerini Times New Roman karakteri ile 11 punto, 1,15 satır aralığı ve iki yana yaslı olacak şekilde yazmaları beklenmektedir. Her bir paragraftan önce paragraf girintisi (1sm, cetvelden, tab kullanılmamalıdır) uygulanmalıdır.

Paragraflar arası boşluklar standart olmalıdır (önce ve sonra 6 nk)

Sayfa kenar boşlukları normal düzende (sağ/sol/alt/üst 2,5 cm olacak şekilde) olmalıdır.

Metin başlıkları ortalanmış, bold ve BÜYÜK HARFLER ile yazılmalıdır. Yazarlar, başlığın altına ortalanmış şekilde yazılmalı ve * ile dipnotta yazarın unvan, kurum, mail bilgileri yer almalıdır. Her metnin giriş, alt başlıklar ve sonuç olacak şekilde kurgulanması ve alt başlıklarının numaralandırmasının ise 1.1, 1.2 şeklinde yapılması beklenmektedir. Metinde kullanılacak şekil ve tablolar ise Tablo 1/Şekil 1 şeklinde numaralandırılmalı ve her birinin altında alındığı kaynak açık şekilde referans verilmelidir. Tabloların düzenlenmesi sırasında karşılaşılabilecek herhangi bir sorunda referans verilen kitapçıktan faydalanılabilir.

Referans Yöntemi:

Konferans kitabında kullanılacak referans yöntemi APA 6'dır. Bu kapsamda yazım sırasında Türk Kütüphaneciler Derneği tarafından yayınlanmış olan "Bilimsel Yayınlarda Kaynak Gösterme, Tablo ve Şekil Oluşturma Rehberi APA 6 Kuralları" kitapçığı referans alınacaktır.

Çalışmada kullanılan her bir kaynağa metin içinde bu kurallara göre referans verilmesi ve metnin sonunda kaynakçaya ilgili kaynakların eklenmesi gerekmektedir. Kaynakça yazarın soyadına göre alfabetik olarak hazırlanacaktır. Metin içinde sayısı fazla ve çok uzun olmamak şartıyla metin bütünlüğünü bozabilecek açıklamalar için dipnot kullanılabilir.

Metinlerde kullanılacak, 3 satırdan uzun doğrudan alıntılarının hepsi ayrı paragraflar halinde ve italik şekilde yazılmalıdır.

Belli başlı örnekler aşağıda sıralanmıştır:

Metin içi kaynak gösterimi

Metin içinde kaynak gösterimi (Yazarın soyadı, eserin yayın yılı: sayfa nu.) şeklinde yapılmaktadır. Eğer belirgin bir sayfaya değil, eserin bütününe referans verilecekse yalnızca yazarın soyadının yanına yayın tarihini yazmak yeterlidir.

Örnek: (Yılmaz, 2016: 48); (Yılmaz, 2016)

Bir diğer kullanımı da metnin içerisinde yazarın soyadı verilmiş ise yanına (Yayın yılı) şeklinde künye bilgisinin eklenmesidir.

Örnek: Yılmaz (2016) söz konusu eserinde özellikle küreselleşmenin önemini vurgulamaktadır.

Birden fazla yazar tarafından yapılan yayınlara atıf yapıldığında (Yazarların soyadları, yayın yılı, sayfa numarası) şeklinde referans verilmelidir.

3 ve üzeri yazarın olduğu durumlarda (İlk yazarın soyadı, vd., yayın yılı) şeklinde referans verilmelidir.

Örnek:(Sosyal, Ali ve Doğan, 2016: 48), (Sosyal, vd., 2016: 48)

Kısaltmalar:

Basım: bs.

Gözden geçirilmiş basım: Göz. geç. bs.

Editör(ler): Ed.

Yayına hazırlayan(lar): Yay. haz.

Çeviren(ler): Çev.

Kaynakça Gösterimi:

Kitap:

Yazar, A. A. (Yıl). Eserin başlığı. Yer: Yayıncı.

Varlık, A. B. (2018). Küreselleşme: Dönüştüren bir sürecin analizi. Ankara: Barış.

Editörlü kitapta kitap bölümü:

Yazar, Y. (Yıl). Bölüm başlığı. E. E. Editör (Yay. haz.), Kitabın başlığı (s. xx-xx). Yayın yeri: Yayın evi.

Varlık A. B, Böngöl O. (2020). Savaş kavramı: Terminolojik bir yaklaşım. Oktay Bingöl ve Ali Bilgin

Varlık (Ed.). Güvenlik çalışmaları (Cilt-I): Kuramsal yaklaşımlar (s. 183-220). İstanbul: Hiper Yayın.

Sürelî yayınlar:

Yazar, A. A. (Yıl). Yazının başlığı. Sürelî Yayının Başlığı, Cilt Nu. (Sayı Nu.), s-s.

Varlık A. B. (2023). Geleneksel ve eleştirel jeopolitiğin karşılaştırmalı analizi. International Journal of Geography and Geography Education, (48), 105-126.

Çevrimiçi Makale:

Yazar, A. A. (Yıl). Yazının başlığı. Sürelî Yayının Başlığı, Cilt. Erişim adresi/linki (Erişim: gg.aa.yyyy)

Yavuz, C. (2023). Varlık içinde yokluk çekilen alanlara bir örnek: Emekli subaylar. World of Türkiye.

<https://www.worldofturkiye.com/prof-dr-celalettin-yavuz-11-aralik-2023-varlik-icinde-yokluk-cekilen-alanlara-bir-ornek-emekli-subaylarr/> (Erişim: 13.12.2023)